

MAGYAR AFRIKA TÁRSASÁG
AFRICAN-HUNGARIAN UNION

AHU MAGYAR AFRIKA-TUDÁS TÁR
AHU HUNGARIAN AFRICA-KNOWLEDGE DATABASE

WALLISCH, F.

Tripoliszi marabutiknál / At the Tripoli's Marabouts

Eredeti közlés/Original publication:

A Földgömb, 1929, I. évf., 1. füzet, 16-17. old.

Elektronikus újraközlés/Electronic republication:

AHU MAGYAR AFRIKA-TUDÁS TÁR – 000.003.587

Dátum/Date: 2019. május / May

filename: wallisch_1929_TripoliszMarabutik

Az elektronikus újraközlést előkészítette

/The electronic republication prepared by:

B. WALLNER, Erika és/and BIERNACZKY, Szilárd

Hivatkozás erre a dokumentumra/Cite this document

WALLISCH, F.: Tripoliszi marabutiknál / At the Tripoli's Marabouts, *AHU MATT*, 2019, **pp. 1–6. old.**, No. 000.003.587, <http://afrikatudastar.hu>

Eredeti forrás megtalálható/The original source is available:

Közönyvtárakban / In public libraries

Megjegyzés / Note:

ellenőrzött és szerkesztett szöveg / controlled and edited text

Kulcsszavak/Key words

magyar Afrika-kutatás, iszlám vallási fanatizmus, önkínzó marabutik szektája Tripoliszban

African research in Hungary, Islamic religious fanaticism, masochistic

marabout sect in Tripoli

AZ ELSŐ MAGYAR, SZABAD FELHASZNÁLÁSÚ, ELEKTRONIKUS,
ÁGAZATI SZAKMAI KÖNYV-, TANULMÁNY-, CIKK- DOKUMENTUM- és ADAT-TÁR/THE FIRST HUNGARIAN FREE ELECTRONIC

SECTORAL PROFESSIONAL DATABASE FOR BOOKS, STUDIES,
COMMUNICATIONS, DOCUMENTS AND INFORMATIONS

* magyar és idegen – angol, francia, német, orosz, spanyol, olasz és szükség szerint más – nyelveken készült publikációk elektronikus könyvtára/
writings in Hungarian and foreign – English, French, German, Russian, Spanish, Italian and other – languages

* az adattárban elhelyezett tartalmak szabad megközelítésűek, de olvasásuk vagy letöltésük regisztrációhoz kötött/the materials in the database are free but access or downloading are subject to registration

* Az Afrikai Magyar Egyesület non-profit civil szervezet, amely az oktatók, kutatók, diákok és érdeklődők számára hozta létre ezt az elektronikus adattári szolgáltatását, amelynek célja kettős, mindenekelőtt sokoldalú és gazdag anyagú ismeretekkel elősegíteni a magyar afrikánisztikai kutatásokat, illetve ismeret-igényt, másrészt feltárni az afrikai témájú hazai publikációs tevékenységet teljes dimenziójában a kezdetektől máig./The African-Hungarian Union is a non-profit organisation that has created this electronic database for lecturers, researchers, students and for those interested. The purpose of this database is twofold; on the one hand, we want to enrich the research of Hungarian Africa studies with versatile and plentiful information, on the other hand, we are planning to discover Hungarian publications with African themes in its entirety from the beginning until the present day.

TRIPOLISZI MARABUTIKNÁL

Írta : Dr. WALLISCH, F.

A Földgömb, 1929, I. évf., 1. füzet, 16–17. old.

Minden csütörtök este összegyűlnek a tripoliszi marabutik, hogy a péntek reggelt, a mohamedánok szent napjának reggelét, szent gyakorlatok közben várják. Mint ahogy az iszlám keleti országaiban a dervisek, Indiában a fakirok, úgy Észak-nyugat-Afrikában a marabutik azok a kegyes férfiak, akik a lelki üdvösséghez vezető utat testi erejük bizonyos meghatározott irányban való elcsigázásával és saját maguk választotta szenvedések által igyekeznek kicsikarni.

Nem lehet őket komédiásoknak nevezni, mint némely dervist, vagy az un. fakirokat. Pénzt nem fogadnak el, sőt a legcsekélyebb mértékben sem törődnek azzal, ha európaiak vannak jelen gyakorlataiknál. Ha a marabut meghal, az emberek szenteknek járó tisztelettel veszik körül: sírja fölé kis kupolás építményt emelnek, egyikét azoknak a méasztól fehérülő kocka alakú házacskáknak félgömbszerű tetővel, amelyeket a nyugat-afrikai tájakon mindenütt megtalálunk, a városok szélén éppen úgy, mint az oázisok datolyapálmái alatt szanaszéjjel.

Elhagytuk a Corso Vittorio Emanuele-t, a város főútvonalát. A zajló élet egyszerre alábbhagyott. A házak legtöbbször ráborult a homály. A Suk-el-Chobsa, Tripolisz kenyérpiaca. Hosszában a fehér hold sápadt fényében jól kivehetők az alacsony falak. Szűk, sötét utcákon megyünk át. Kendőkbe burkolt, sötét alakok keresztezik árnyékszerűen utunkat, mintha gonosz álomképből kelnének életre.

Nagy, íves kapun át jutunk a gyülekezőhelyre.

Körülbelül negyven ember — valamennyi libyai faj képviselve van — guggol körben és imádkozik, énekel éles ritmusban, amelyet a felsőtest ütemszerű ringása még jobban hangsúlyoz.

A csapat felemelkedik. A testek mozgása mindig gyorsabbá válik. — Vad nevetés harsogó lármája csap fel, aggastyánok támolyognak kimerülten, mások elragadtatott önkívületben ringatóznak. Egyik-másik kimerülten roskad össze, egy kiáltással, amellyel Allahtól kér

erőt a további kitartáshoz: Őrjítő sebességgel perdülnek a testek, vad, pokoli lárma kíséretében. Három és fél órán át egyre nő az ének ereje, a növekvő extázis. Ujjongó, önfeledt kiáltásokat vált ki, majd hirtelen szinte önmagába esik vissza. Valamennyien csöndben gubbasztanak, csupán egyikük énekel halk éneket, az alvásra készülő gyerek fáradt áhítatával.

Éjfél után egy órakor ismét felcsendül a karének. Szürke fátyolként lebeg a tömjénfüst a csarnokban. — Tamburinok és fadobok kísérik a feltörő hangokat, izgalom remeg végig a tömegben. A csapat felszökik helyéről, csak a dobosok maradnak guggoló helyzetükben. Féktelen tánc kezdődik, elragadtatva támolyognak a férfiak. Egyikük fegyvert oszt szét, keskeny, több deciméter hosszú hegyes töröket vastag famarkolattal.

Olyan zürzavar tölti be a csarnokot, amelyet nem lehet semmihez hasonlítani. Áhítattal teli ének, vadul pattogó doblárma, őrjöngő kiáltások, féktelen tánc, tömjénfüst ködfelhői s a forró afrikai éjszaka súlyos, nyomasztó levegője.

Egyik törrel döfte át mindkét orcáját; a vas messzire mered ki két oldalt megmerevedett ábrázatából. Így támolyog körül, mint egy részeg.

Vad dühvel döf a másik egy tört csupasz hasába, a másik törnek a markolata szolgál sulyok gyanánt. Végigtántorog a termen, örülten kalapálva: a tör mélyen hatol be testébe. De amint kihúzza a borzalmas fegyvert, a jelentékeny sebhely teljesen vértelen. Most aztán mélyen beszúrja a tört torkába.

Egy másik csavarszerűen fúró mozdulatokkal döf fegyvert a testébe.

Két marabut a fügekaktusz hatalmas tükkal borított leveleit eszi.

Mások görcsökben vonaglanak.

Tomboló zene korbácsolja még vadabbá az extázist.

A borzalmas és kínzó színjáték szédítő zürzavarában azon fáradozom, hogy a tiszta megfigyelés biztonságát meg tudjam őrizni. És csak így sikerül megállapítanom, hogy — hiszen hogyan is lehetne másként — a vad áhítatot, önmegtagadást, megnyilvánulásának legfélelmetesebb tetőpontján erősen enyhíti a kézügyesség. A tör ugyan két tenyérynyi mélyen hatol a marabut testébe, de „csak“ a hasfalat éri, de a belső szerveket nem. Ez a megállapítás magától értetődőnek tűnhetik fel az előtt, aki a marabutok rettenetes fogásait sohasem látta. A hasizom és a kéz bámulatra méltó begyakorlásával ui. olyan látszatot kel-

tenek, mintha a hosszú vas merőlegesen fúródnék a belekbe, ami természetesen a biztos halált jelentené.

De még így is éppen elég csodálatos, borzalmas és megfoghatatlan marad: az önlegyőzés ereje, amely szükséges ahhoz, hogy valaki altétét, mindkét arcát, vagy éppen a torkát a gégefő és az ütőér közvetlen közelében át tudja döfni, hozzá még erősen rozsdás szerszámmal; érthetetlen a sebek teljes vértelensége, s végül kaktusztöviseket enni, egyike szintén a legmegfoghatatlanabb önkínzásoknak.

Hajnali fél kettőkor fejeződik be a borzalmas színjáték. Ezután még két ember táncol valami vad ének és a dobok pokoli lármája mellett. Egy néger és egy berber. Mind a ketten önkívületben, mély transzban. Különösen a néger nyújt ijesztő látványt. Olyan, mint egy hulla, amelyet zsinigre fűztek. Valóságos *danse macabre*.

Halott, amelyet egy bábjátékos rángat ide-oda. Tökéletesen petyhüdt tagok, a fekete testet csak a fehér ing fedi, fején élénkpiros fez, amely megállás nélkül himbálózik a rángatózó test felett. Alakját mindig vadabb és vadabb mozdulatok korbácsolják végig. A látszat az, mintha valami külső erő rángatná ezt az élettelen rongy darabot. A fez leesik fejről, hosszú hajfonata groteszk módon táncol kerek, kopaszra nyírt koponyáján. Szinte megfoghatatlannak tűnik fel, hogy a támolygó alak nem veszti el az egyensúlyát.

Végre is mindkét táncos szinte haldokolva esik össze, mintha csak a láthatatlan bábjátékos elengedte volna a zsinórokat. Élettelen testüket szakavatott kezek masszírozzák. A marabutok felemelkednek, háromnegyed két óra. Kelő félben van az iszlám szent napja.

Kezdetben, az első órákban még sikerült átéreznem ezeknek az embereknek mély, bensőséges áhítatát, önfeledt harcukat Istenért, mély megrázkódtatásukat, egyszóval még követni tudtam őket azon az úton, amelyen hitük szerint legrövidebben jutnak el a szentséghez. De mihelyt az áhítat őrjöngéssé fajult, attól kezdve már csak csodálatos élmény volt számomra az egész — talán a legcsodálatosabb egész hosszú utamon — borzalmas és Isten tudja, talán kínzó élmény is, ha nem is szeretném azt emlékezetemből kitörölni.

Képtelenség, hogy európai ember bensőleg, emberileg vonatkozásba tudna kerülni a kegyességnek ilyen esztelen megnyilvánulásaival.

Lassan hazafelé mentünk. A sivatag felől hűvös levegő lopakodott végig az éj csendjébe burkolt utcákon. A hold még mindig megvilágította a házak fehér falait és a finomrajzú felhőket, s mint sötét árnyékoltok tűntek fel a pálmák, hátterükben a homályosan ragyogó éggel.

El Amichei Marabut